

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра української мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри української мови

Людмила
МАРЧУК

---

29 серпня 2022 р .

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Українська мова (за професійним спрямуванням)

підготовки фахівців **першого бакалаврського рівня вищої освіти**

за освітньо-професійною програмою **Тренер з видів спорту**

спеціальності **017 Фізична культура і спорт**

галузі знань **01 Освіта / Педагогіка**

мова навчання **українська**

Розробники програми: Людмила МАРЧУК., доктор філологічних наук,
професор, завідувач кафедри української мови;
Наталія ЛАДИНЯК кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови

Ухвалено на засіданні кафедри української мови

Протокол № 10 від 29 серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Микола ПРОЗАР

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компонента загальної підготовки «Українська мова (за професійним спрямуванням)» – формувати у майбутніх фахівців спеціальності 017 Фізична культура і спорт уміння досконалого володіння сучасною українською літературною мовою у професійній діяльності, навички студіювання особливостей фахової мови, практичне оволодіння основами ділового та наукового стилів української літературної мови, сприяти засвоєнню навичок написання та оформлення ділових паперів, розвивати культуру мовлення.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	2	1-2
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Кількість годин навчальних занять	30	12
Лекційні заняття	8	6
Практичні заняття	22	6
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	60	78
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент загальної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, денна та заочна форми.

4. Передумови для вивчення дисципліни: передумовами до успішного опанування дисципліни є знання та уміння й навички, набуті відповідно до програми навчання української мови у ЗЗСО.

5. Програмні компетентності навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» формується *інтегральна компетентність* – здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 01 здатність вчитися та опановувати сучасні знання;
- ЗК 06 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК 08 навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК 09 навички міжособистісної взаємодії.

6. Очікувані результати навчання

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компонента професійної підготовки «Українська мова за професійним спрямуванням» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі **програмі результати навчання**:

- ПРН 1 здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем;
- ПРН 2 спілкуватися українською та іноземними мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти

повинен:

- усвідомлювати роль мови у житті суспільства;
- розрізняти мовностилістичні ознаки ділового й наукового стилів від інших стилів сучасної української літературної мови;
- засвоїти правила оформлення найважливіших документів;
- складати ділові папери різних типів, готувати публічний виступ і вести ділову дискусію;
- знати особливості усної і писемної форми фахового мовлення;
- засвоїти правила української орфографії та пунктуації, новації нової редакції правопису;
- застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях з фаху;
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- дотримуватись орфоепічних, лексико-фразеологічних, словотвірних, синтаксичних та стилістичних норми сучасної української літературної мови;
- користуватися засобами вираження усного мовлення.

7. Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, робота за підручниками, посібниками, іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, спостереження, вправи й завдання (усні, письмові, ситуативні та ін.), інтерактивні методи, технології дистанційного навчання.

8. Засоби діагностики результатів навчання: оцінювання усних відповідей та вправ на практичних заняттях, виконання тестових завдань модульного контролю, екзамен.

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Теоретичні засади курсу «Українська мова за професійним спрямуванням»	6	2				4	

Тема 2. Українська мова як єдина національна мова українського народу	6		2			4	
Тема 3. Додержання норм української літературної мови – ознака високого рівня мовної культури сучасного фахівця	18	2				16	
Тема 4. Стилї та норми сучасної української літературної мови. Сучасний документ	6		2			4	
Тема 5. Комунікативні компетенції мовної особистості	8	2				6	
Тема 6. Лексичні та орфографічні норми сучасної української літературної мови. Ділові документи: протокол, витяг з протоколу, звіт	6		2			4	
Тема 7. Словотвірні засоби мови за професійним спрямуванням і орфографічні норми. Ділові документи: довідка, доповідна та пояснювальна записки	4		2			2	
Тема 8. Морфологічні норми сучасної української літературної мови: іменник, прикметник, числівник. Ділові документи: доручення, розписка	6		2			4	
Тема 9. Особливості вживання частин мови у сфері професійного спілкування: дієслово, прислівник, службові частини мови. Ділові документи: наказ, договір. Синтаксичні та пунктуаційні норми	6		2			4	
Тема 10. Етикет ділового листування: класифікація листів, реквізити, мова та стиль службових листів	4		2			2	
Тема 11. Культура усного ділового мовлення	4	2				2	
Тема 12. Культура усного ділового мовлення: телефонна розмова, бесіда	2		2				
Тема 13. Українська фахова термінологія	4		2			2	
Тема 14. Науковий стиль. Оформлення результатів наукової діяльності: план, тези, конспект. Основні правила бібліографічного опису	4		2			2	
Тема 15. Переклад та редагування наукових текстів. Транслітерація	6		2			4	
Разом годин	90	8	22			60	

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Тема 1. Теоретичні засади курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»	6	2	-			4	
Тема 2. Українська мова як єдина національна мова українського народу	6	-	-			6	
Тема 3. Додержання норм української літературної мови – ознака високого рівня мовної культури сучасного фахівця	6	2	-			4	
Тема 4. Стилї та норми сучасної української літературної мови. Сучасний документ	6	-	2			4	
Тема 5. Лексичні та орфографічні норми сучасної української літературної мови. Ділові документи: протокол, витяг з протоколу. Звіт.	6	-	2			4	
Тема 6. Словотвірні засоби мови за професійним спрямуванням і орфографічні норми. Ділові документи: довідка, доповідна та пояснювальна записки.	6	-	-			6	
Тема 7. Морфологічні норми сучасної української літературної мови: іменник, прикметник, числівник. Ділові документи: доручення, розписка.	6	-	-			6	
Тема 8. Особливості вживання частин мови у сфері професійного спілкування: дієслово, прислівник, службові частини мови. Ділові документи: наказ, договір. Синтаксичні та пунктуаційні норми.	6	-	-			6	
Тема 9. Етикет ділового листування: класифікація листів, реквізити, мова та стиль службових листів.	6	-	-			6	
Тема 10. Комунікативні компетенції мовної особистості.	6	-	-			6	
Тема 11. Культура усного ділового мовлення.	6	2	-			4	
Тема 12. Культура усного ділового спілкування. Конкуренти листів – телефонна розмова, бесіда.	6	-	2			4	
Тема 13. Українська фахова термінологія. Поняття держстандартів.	6	-	-			6	

Тема 14. Науковий стиль. Оформлення результатів наукової діяльності: план, тези, конспект. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлення покликання.	6	-	-			6	
Тема 15. Переклад та редагування наукових текстів. Транслітерація.	6	-	-			6	
Разом годин	90	6	6			78	

10. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного оцінювання: під час практичних занять (опитування (індивідуальне, фронтальне, вибіркове), перевірка виконаних усних і письмових вправ, тестових завдань, укладання зразків документів, редагування, конструювання текстів наукового стилю з обраного фаху, самоаналіз / самоперевірка письмових робіт та ін.), контроль за самостійною роботою (опитування / тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE, перевірка виконаних завдань).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (тестування, зокрема із застосуванням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

Форма підсумкового контролю: екзамен (усна/письмова відповідь, тестування, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

11. Критерії оцінювання результатів навчання Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

Денна форма здобуття вищої освіти

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40 балів	100 балів
30 балів	10 балів	20 балів		

Заочна форма здобуття вищої освіти

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40	100
30 балів	10 балів	20 балів		

Поточний контроль

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти – 30 балів (денна та заочна форми здобуття вищої освіти). Критерії увідповіднено з Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (з доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view).

**Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти
на навчальних заняттях**

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих лінгвостилістичних термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати тексти на основі елементарних знань і навичок з української мови (за професійним спрямуванням); виявляє окремі закономірності мовних явищ; за допомогою викладача виконує прості мовні вправи й завдання (за готовим алгоритмом), укладає основні види документів із значними помилками.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє знаннями з української мови (за професійним спрямуванням) на середньому рівні, здатний виконати мовні вправи і завдання за зразком; орієнтується в мовознавчих термінах; може укладати основні види документів, самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення мовознавчих понять та категорій; вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; може укладати основні види документів, виконує прості мовні вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з української мови (за професійним спрямуванням), може поверхово аналізувати офіційно-ділові та наукові тексти, визначати їхні мовностилістичні особливості, робить певні висновки щодо комунікативних ознак культури української мови; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання із сучасної української літературної мови під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з української мови (за професійним спрямуванням), оперує базовими мовознавчими поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати мовознавчу термінологію; може укладати основні види документів, має достатній рівень сформованих мовленнєвих умінь.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал з української мови (за професійним спрямуванням) в стандартних ситуаціях; вміє аналізувати офіційно-ділові та наукові тексти, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, укладає основні види документів, визначати їхній тип, має достатній рівень сформованих мовленнєвих умінь.

	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з української мови (за професійним спрямуванням), вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить мовні поняття, категорії культури мови; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості вправи та завдання; уміє укладати основні види документів, класифікувати їх за походженням, місцем створення, призначенням тощо, визначати реквізити, має достатній рівень сформованих мовленнєвих умінь.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з української мови (за професійним спрямуванням) та використовує їх у нестандартних ситуаціях майбутнього професійного спілкування; може визначати лінгвостилістичні особливості текстів офіційно-ділового та наукового стилів; робить аргументовані висновки щодо основних комунікативних ознак культури української мови; самостійно визначає мету власної діяльності; уміє укладати основні види документів; використовує набуті знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси, володіє нормами сучасної української літературної мови.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з української мови (за професійним спрямуванням), аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях майбутнього професійного спілкування; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; спроможний; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища та процеси; уміє укладати основні види документів; володіє нормами сучасної української літературної мови; має високий рівень сформованих мовленнєвих умінь.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з української мови (за професійним спрямуванням), виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; уміє ставити і розв'язувати лінгвостилістичні проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, зокрема щодо застосування мовних засобів офіційно-ділового та наукового стилів у ситуаціях професійного спілкування; логічно й послідовно викладає матеріал в усній та письмовій формі; використовує різноманітні джерела інформації; уміє укладати основні види документів; моделює ситуації в умовах майбутнього професійного спілкування, володіє нормами сучасної української літературної мови.

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою здійснюється на практичних заняттях і консультаціях.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

високий рівень 9– 10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, володіє мовознавчими поняттями й термінологією з обраного фаху, розрізняє види документів за призначенням, походженням, місцем виникнення тощо, знає структурні особливості офіційно-ділових документів та вимоги до розміщення реквізитів, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
----------------------------	---

достатній рівень 7,5 – 8,9 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач володіє термінологією з обраного фаху, розрізняє види документів за призначенням, походженням, місцем виникнення тощо, знає структурні особливості офіційно-ділових документів та вимоги до розміщення реквізитів, однак робить незначні помилки в їх визначенні. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
середній рівень 6 – 7,4 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних питань, винесених на самостійне опрацювання, але допускає неточності у визначенні мовознавчих понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, розрізняє види документів за призначенням, походженням, місцем виникнення тощо, знає структурні особливості офіційно-ділових документів, однак робить помилки в розміщенні їхніх реквізитів. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну.
початковий рівень менше ніж 6 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, допускає помилки у формулюванні мовознавчих понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не розрізняє види документів за призначенням, походженням, місцем виникнення тощо, розміщує реквізити офіційно-ділових документів із суттєвими помилками. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота виконується у формі тесту. Тест містить 20 вибіркового питань, кожна правильна відповідь оцінюється 1 балом (загалом 20 балів).

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 20 балів	високий рівень	19-20 11 і менше
	достатній рівень	15-18
	середній рівень	12-14
	початковий рівень	11 і менше

Рівень знань оцінюється як:

високий – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, усвідомлює зміст мовознавчих понять та вільно ними послуговується, визначає розміщення реквізитів у документах відповідно до вимог, правильно вирішує тестові завдання (може зробити до 2 помилок у вибіркових відповідях).

достатній – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, усвідомлює зміст мовознавчих понять, на більшість вибіркових питань відповідає правильно (може зробити від 3 до 5 помилок до у вибіркових відповідях).

середній – здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, не володіє термінологічним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, відповідає правильно на 60% вибіркових відповідей тесту (робить від 6 до 8 помилок);

початковий – з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля – здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє термінологічним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, відповідає правильно на менше ніж 60% вибіркових відповідей тесту (робить 9 помилок і більше).

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

У разі, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/jXrTdTB>), зокрема, якщо їхня тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В *неформальній освіті* – закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю) та отримання відповідних сертифікатів.

В *інформальній освіті* – наявність наукової публікації з проблем української мови (за професійним спрямуванням).

Здобувачам освіти запропоновано проходження навчальних курсів на таких платформах: Prometheus (<https://prometheus.org.ua>); EdEra (<https://www.edera.com/>); Courséra (<https://coursera.org>).

Семестровий екзамен (40 балів)

Здобувачі вищої освіти, що не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, допускаються до складання екзамену з навчальної дисципліни.

Білет екзамену складається з трьох питань (1 – теоретичне, 2, 3 – практичні).

Наприклад

1. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора.
2. Лексичні норми мови професійного спілкування. У поданих висловленнях виправити помилки, уникаючи калькування з російської мови.

Глумачити по-другому, піднімати питання, по крайній мірі, тезиси доповіді, збори постановили, багаточисленна аудиторія, построїтися в шеренгу, коротше кажучи, крупномасштабний проєкт, легше всього, переписуватися з партнерами, відігравати значення, мова йде, найменш вразливий, говорити невпопад.

3. Вимоги до складання й оформлення автобіографії. Написати автобіографію.

1-2 питання екзаменаційного білета (по 12 балів) оцінюються відповідно до таких критеріїв:

високий рівень 10–12б.	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з української мови (за професійним спрямуванням), використовує широкий арсенал
---------------------------	---

	засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; уміє логічно й послідовно викладати матеріал в усній та письмовій формі, моделює ситуації в умовах майбутнього професійного спілкування, володіє нормами сучасної української літературної мови.
достатній рівень 7–8 б.	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з української мови (за професійним спрямуванням), оперує базовими мовознавчими поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє правильно використовувати мовознавчу термінологію; має достатній рівень сформованих мовленнєвих умінь.
середній рівень 4 – 6 б.	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з української мови (за професійним спрямуванням), робить певні висновки щодо комунікативних ознак культури української мови; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання із сучасної української літературної мови під час виконання завдань за алгоритмом.
початковий рівень 1–3 б.	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих лінгвостилістичних термінів і понять, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні», виконує завдання із значною кількістю помилок.

Питання 3 (16 балів) оцінюється так:

високий рівень 16– 15 б.	Документ складено відповідно до вимог: наявні усі реквізити, які розміщено правильно, відсутні орфографічні, пунктуаційні, стилістичні помилки.
достатній рівень 14,9 – 12,9 б.	Документ складено відповідно до вимог, трапляються неточності (1–2) щодо розміщення реквізитів, можливі негрубі орфографічні та пунктуаційні помилки.
достатній рівень 11 – 9,6 б.	Документ складено відповідно до вимог, трапляються неточності (1–2) щодо розміщення реквізитів, можливі негрубі орфографічні та пунктуаційні помилки.
початковий рівень менше ніж 9,6 б.	Складений документ не відповідає вимогам, відсутні більшість реквізитів, порушено порядок їхнього розміщення, значна кількість орфографічних, пунктуаційних, стилістичних та інших видів помилок (8 і більше).

У разі дистанційного складання екзамену (із застосуванням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE) завдання екзамену складається із 30 вибірових питань (1 бал за кожен правильну відповідь – загалом 30 балів) та зразка документа (10 балів).

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів	«відмінно»
35-30 балів	«добре»
29-24 бали	«задовільно»
23 бали і менше	«не задовільно»

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувачі вищої освіти підготувалися до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам.

Здобувачам вищої освіти, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету фізичної культури.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету фізичної культури, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
			екзаменаційна
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	10	відмінно
82-89	B (добре)	25	добре
75-81	C (добре)/Good	30	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	25	задовільно
60-66	E (достатньо)/Enough	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail		

12. Умови визначення успішного засвоєння обов'язкового освітнього компонента загальної підготовки «Українська мова (за професійним спрямуванням)»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компонента FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету.

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проєктор VIEWSONIC PJD5250 DLP (2016 р., 1 шт.), екран для проєктора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

14. Рекомендована література

Основна

- Зубков М.Г. Норми й культура української мови фахової спрямованості. Київ: Арій, 2018. 607 с.
- Ладиняк Н. Б., Ладиняк А. Б. Культура усного та писемного фахового мовлення : навч.-метод. посіб. : для студентів спец. 014.11 Середня освіта (Фізична культура), 017 Фізична культура і спорт, 227 Фізична реабілітація / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2016. 194 с.
- Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. 4-те вид. Київ: Алерта, 2014. 694 с.

Додаткова

- Антисуржик: Вчимося говорити ввічливо і правильно поводитися / за заг. ред. О. Сербенської. Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2011. 257 с.
- Етика ділового спілкування: навчальний посібник / Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В., Анохіна Л. П. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
- Загнітко А.А. Українське ділове мовлення професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. 480 с.
- Кацавець Р.С. Ораторське мистецтво. Київ: Алерта, 2018. 216 с.
- Культура фахового мовлення /за ред. Н.Д.Бабиш. Чернівці: Книги – ХХІ, 2005. 496 с.
- Мацько Л. І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови. Київ : Академія, 2007. 361 с.
- Монастирська Р. І., Сірант А. М. Тести з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»: навч.-метод. посіб. для студентів нефілологіч. спец. Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнко, 2017. 110 с.
- Плотницька, І.М. Ділова українська мова. Навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2017. 250 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/324510/>.
- Семенов О. М. Культура наукової української мови. Київ: ВЦ «Академія», 2010.
- Семенов О.М., Рудь О.М. Культура фахової мови: навч. посіб. Суми, 2014. 260 с. URL : https://pedmaster.ucoz.ua/_id/0/57____.protected.pdf
- Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Васишин та ін. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 308 с.
- Український правопис-2019. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni_programi/ukrayinskij-pravopis-2019.

Словники, довідники

- Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ-Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. 1728 с.
- Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. Київ: Наук. думка, 2004. 448 с.
- Довідник з культури мови: посібник / за ред. С.Я. Єрмоленко, С.П. Бибик, Н.М. Сологуб та ін. Київ: Вища шк., 2005. 399 с.
- Короткий словник-довідник термінів спорту та фізичної культури : навчальний посібник / уклад. : Маркітантов Ю.О., Маркітантова В.Ю. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2010. 68 с.
- Короткий спортивний словник-довідник / авт.-укладачі М. Д. Зубалій, В. В. Сіркзіюк. Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2003. 216 с.
- Наумчук В. Словник-довідник основних термінів і понять з теорії та методики фізичного виховання і спорту. Тернопіль : Астон, 2013. 96 с.
- Цап І. Г., Цап М.І. Термінологічний словник зі спортивних ігор. Івано-Франківськ : НАІР, 2013. 72 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/623.pdf>

15. Рекомендовані джерела інформації

- Великий тлумачний словник сучасної української мови і ще понад 50 словників. URL : <https://slovnyk.ua/>
- Лінгвістичний портал Mova.info. URL : <http://www.mova.info/>
- ЛС «Словники України» on-line. URL : <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
- Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980) в 11 томах. URL : <http://sum.in.ua/>
- Словopedia. URL : <http://slovopedia.org.ua/>